

РЕШЕНИЕ

№ 28304

гр. София, 14.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в
публично заседание на 18.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разглежда дело номер **5557** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на М. О. Ч. от [населено място], чрез адв. А., срещу решение № РД-ОИ-78 от 27.04.2026г. на председателя на УС на АПИ, в частта, в която е отказан достъп до обществена информация по заявление № ЗДОИ-60 от 02.04.2026г. относно отделните суми, платени по всеки договор за поддръжка и ремонт на републиканските пътища, доставка и монтаж на ограничителните системи по тези пътища, полагане на хоризонтална маркировка, както и сумите, за които са възложени такива дейности.

Жалбоподателят посочва, че е журналист и иска достъп до обществена информация с надделяващ обществен интерес по смисъла на §1, т.5, б. „е“ и т.6 от ДР на ЗДОИ. С нея гражданите могат да си съставят мнение относно работата на АПИ, като страна по договорите, по организиране и поддръжка на републиканските пътища, доставката и монтажа на мантинели и хоризонтална маркировка. Исканата информация е налична в АПИ и се съдържа във вътрешната информационна система и в счетоводната система на АПИ. В случая е необходимо същата да бъде систематизирана в справка съобразно критериите, посочени в заявлението. Извличането или обобщаването на данни от съществуваща документация относно изплащаните суми по договори не изисква създаване на нов документ, а се свързва с количествено окрупняване на съществуващи в администрацията данни за определен период. Поради това процесният отказ противоречи на основните принципи по чл.6, ал.1, т.1 и 3 от ЗДОИ. Административният орган не е оборил презумпцията за надделяващ обществен интерес и дължи предоставяне на исканата информация. Поради това се иска от съда да отмени процесното решение и задължи ответника да предостави исканата обществена информация.

Ответникът по жалбата - председателя на УС на АПИ, редовно уведомен, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата. Моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Подробни съображения излага в писмена защита по съществото на спора.

Административен съд София-град, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема следното от фактическа страна:

Жалбоподателят е подал на 02.04.2026г. заявление до председателя на УС на АПИ за достъп до следната обществена информация: 1. Отделните суми, изплатени по всеки договор, подписан от 2019г. насам за извършване на поддържане (превантивно, текущо, зимно и ремонтно-възстановителни работи при аварийни ситуации), доставка и монтаж на ограничителни системи, полагане на хоризонтална маркировка на републиканските пътища, стопанисвани от АПИ, разделени по район и ОПУ, както и имената на фирмите и консорциумите, с които са подписвани договорите (въпроси 1,2 и 3 от заявлението); 2. Сумите, за които са възложени ремонти (обекти) дейности по всеки договор, подписан от 2019г. насам за извършване на поддържане (превантивно, текущо, зимно и ремонтно-възстановителни работи при аварийни ситуации), доставка и монтаж на ограничителни системи, полагане на хоризонтална маркировка на републиканските пътища, стопанисвани от АПИ, разделени по район и ОПУ, както и имената на фирмите и консорциумите, с които са подписвани въпросните договори (въпрос 4 от заявлението).

С решение № РД-ОИ-78 от 27.04.2026г. на председателя на УС на АПИ е предоставена информация за сключените договори за поддържане от 2019г. до 31.03.2026г. под формата на таблица с информация за номер и дата на всеки договор, изпълнител и предмет. Сумарната стойност, платена по всички договори от таблицата, също е посочена. Не е посочено колко са изплатените средства по всеки отделен договор, като е прието, че това представлява данъчно-осигурителна информация, която се разкрива по реда на чл. 74 от ДОПК, а не по реда на ЗДОИ. По въпрос 4 е посочено, че исканата информация не се поддържа в този вид, форма и обем, и изисква създаване на нарочна справка по критериите в заявлението. Необходимо е тази информация да се събере, преработи и адаптира, което е свързано с усилия, излизащи извън рамките на обичайните операции. Поради това е отказал достъп до тази информация. Решението е получено от жалбоподателя на 27.04.2026г. Жалбата срещу него е подадена на 11.05.2026г., видно от известие на л. 27.

По делото са представени решения от ответника по сходни въпроси на същия жалбоподател, касаещи предходни периоди в частта договори за зимно поддържане на пътищата, с които е предоставена исканата информация.

При така установените факти, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, от адресат на акта, засегнат неблагоприятно от него в оспорената част, доколкото с нея се обосновава отказ от предоставяне на исканата информация, и е допустима. Разгледана по същество е основателна по следните съображения:

Съгласно чл.2, ал.1 от ЗДОИ, обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Не е налице легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - живота на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото като група хора, има характер на обществена информация. Но за да е налице обществена информация е необходимо не само информацията да е свързана с живота на група хора, но и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект. Тоест, информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би могла да притежава исканата от закона специална цел.

Ответникът е задължен субект по смисъла на чл.3, ал.1 от ЗДОИ като публично-правен субект. В конкретния случай оспореният административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на УС на АПИ съгласно чл. 10, ал.2, т.14 от устройствения правилник на АПИ.

Предмет на процесното заявление за достъп е информация, която касае разходваните от АПИ средства за ремонт и поддръжка на републиканските пътища, и средствата, възложени за същата дейност, по които не е извършено плащане. Безспорно е, че търсената информация засяга обществения живот в страната. Тази информация ще даде възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на АПИ по разходване на бюджета ѝ, по своевременното възлагане на съответните дейности и по своевременното им заплащане. Търсената информация има характер на служебна обществена информация, тъй като се събира, създава и съхранява по повод дейността на задължения субект. Съгласно чл. 13, ал.1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен, освен ако не попада в изключенията по чл. 13, ал.2 и не е налице обстоятелството по ал.4 от същата разпоредба на ЗДОИ. Достъпът до служебна обществена информация може да бъде ограничен, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации); или когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи. Достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес (чл. 13, ал.4 от ЗДОИ). "Надделяващ обществен интерес" по смисъла на §1, т.6 от ДР на ЗДОИ е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. Освен това §1, т.5, б. „е“ от същата ДР предвижда, че не представляват "производствена или търговска тайна" факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, но е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. До доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато тя е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект по чл. 3. В случая не са налице основания за ограничаване на достъпа по чл.13 ал.2 и ал.3 от ЗДОИ, поради което изобщо не се налага да се установява дали е налице надделяващ обществен интерес по ал.4. Следва да се има предвид обаче, че ако се налагаше да се преценява ал.4, т.е. ако бяха налице ограничения по ал.2 или ал.3 на чл.13, то според съдебната практика именно органът следва да доказва, че не е налице надделяващ обществен интерес/т.е. този интерес се презумира от законодателя/. Доводи в тази насока в оспорения акт не са изложени.

Видно от обжалваното решение, ответникът не оспорва, че заявената информация по т. 1-3 от заявлението в частта „изплатени суми“ е налична при него. Твърди се само, че тя представлява информация по чл. 74 от ДОПК и за предоставянето ѝ не се прилага ЗДОИ. Съдът намира този довод за неоснователен. Съгласно чл. 72, ал.1 от ДОПК данъчна и осигурителна информация са конкретни индивидуализиращи данни за задължените лица и субекти относно банковите сметки, размера на доходите, размера на начислените, установените или платените данъци и задължителни осигурителни вноски, ползваните намаления, освобождавания и преотстъпвания на данък, размера на данъчния кредит и данъка при източника на доходите, с изключение на размерите на данъчната оценка и дължимия данък по Закона за местните данъци и такси, данните от търговска дейност, стойността и вида на отделните активи и пасиви или имуществата, представляващи търговска тайна, всички други данни, получени, удостоверени, подготвени или събрани от орган по приходите или служител на Националната агенция за приходите при

осъществяване на правомощията му, съдържащи информация по т. 1 - 4. Информацията за изплатените суми по всеки един от договорите не попада в посочените хипотези, тъй като тя не касае размера на доходите на изпълнителите по договорите, нито размера на платените данъци и осигурителни вноски, нито стойността на отделните активи и пасиви. Поради това не представлява и търговска тайна предвид обстоятелството, че приложимият закон съдържа легална дефиниция на понятието за нуждите на предоставянето на достъп до обществена информация - § 1, т.5 ДР ЗДОИ.

По отношение на информацията по т.4 от заявлението, съдът намира за неправилен довода на ответника, че информацията не се дължи, защото не се съхранява във вида, в който е поискана. При условие, че исканата информация е налична при ответника, задълженият субект следва да направи систематизацията ѝ по заявения критерий и да я предостави. Това следва както от принципите на АПК - чл. 6, ал.1 и 4 (органът действа добросъвестно, по най-благоприятния за обществото начин) и чл.12, ал.3 (информацията се търси по реда на ЗДОИ, ако заявителят не е страна в производството), така и от принципите на ЗДОИ- чл.4 (всеки има право на достъп до общ.информация), чл.6, ал.1, т.1, 3 и 4 (откритост на информацията, осигуряване на законност при търсенето на информация и защита на правото на информация) и чл.7 (не се допускат ограничения в достъпа, освен в изрично регламентирани законови случаи). В случая заявителят е поискал информация за сумите, за които са възложени дейности по всеки договор. Тези суми би следвало да са част или цялата стойност на договора, която от своя страна е публично оповестена в Регистъра на обществените поръчки съгласно чл. 36, ал.1, т. 12, 14, 18 и 19 от ЗОП. Поради това исканата информация е дължима и постановеният в тази част отказ е незаконосъобразен. Отказът да се предостави информация с аргумент, че изготвянето на справка е трудоемко, представлява превратно упражняване на власт от страна на органа. Създаването на обобщена и систематизирана информация е в рамките на нормалните служебни задължения и правомощия на съответния държавен орган, при който е налична.

С оглед изложеното съдът намира, че не съществуват никакви законови основания да се постанови отказ за предоставяне на заявената информация, вкл. няма основания за отказ по хипотезите на чл.37 от ЗДОИ. Това е така, тъй като дори да е налице хипотеза по чл.37, ал.1, т.1 и 2, то в случая е налице надделяващ обществен интерес. Сумите по договорите за ремонт и поддръжка на републиканските пътища са платими от държавния бюджет, т.е са публични средства, а когато става въпрос за разходването им винаги е налице надделяващ обществен интерес по смисъла на §1, т.6 и т.5, б. „е“ от ДР на ЗДОИ. Отказът като незаконосъобразен следва да се отмени и преписката да се върне на органа за ново произнасяне в 14- дневен срок, като се предостави заявената информация.

Водим от горното и на осн. чл. 172 ал.2, чл. 173 ал.2 и чл.174 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № РД-ОИ-78 от 27.04.2026г. на председателя на УС на АПИ, в частта, в която е отказан достъп до обществена информация по т.1,2 и 3 от заявление № ЗДОИ-60 от 02.04.2026г. на М. О. Ч. относно отделните суми, изплатени по всеки договор, и по т.4 от заявлението относно сумите, за които са възложени съответните дейности.

ВРЪЩА преписката на Председател на УС на АПИ за ново произнасяне по Заявление вх. № ЗДОИ-60 от 02.04.2026г. съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението в 14- дневен срок от постъпване на преписката.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

СЪДИЯ: